

I.

II. WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2012 r.

Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Rawo
Protokolant: st.sekr.sąd.Iwona Golon

w obecności Prokuratora IPN Andrzeja Pozorskiego
po rozpoznaniu dnia 09.07.2012r., 15.10.2012 r. sprawy
J. K. ur (...) w m.Ch., syna J. i C. zd.L.
oskarżonego o to, że:

1. 15 grudnia 1981 r. w G. , jako funkcjonariusz państwa komunistycznego tj. Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Milicji Obywatelskiej ds. Milicji Obywatelskiej działając na szkodę interesu prywatnego i publicznego, przekraczając swoje uprawnienia wydał decyzję nr 126/81 o internowaniu **A. M.** powołując się na art.42 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o ochronie bezpieczeństwa Państwa i porządku publicznego w czasie obowiązywania stanu wojennego, w sytuacji kiedy taki akt prawny nie został prawnie opublikowany, w konsekwencji czego bezprawnie pozbawił wolności pokrzywdzoną od **15 grudnia 1981 r. do 29 kwietnia 1982 r.**, a pozbawienie wolności stanowiło formę poważnej represji politycznej wobec osoby przynależnej do określonej grupy o innych poglądach społeczno-politycznych, dopuszczając się w ten sposób zbrodni przeciwko ludzkości będącej jednocześnie zbrodnią komunistyczną,

tj. o czyn z art.231§1kk w zb. z art. 189§2kk w zw. z art.11§2kk w zw. z art. 3 i 2 ust. 1 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (DZ.U. z 2007 r. Nr 63 poz. 424)

2. 15 grudnia 1981 r. w G. , jako funkcjonariusz państwa komunistycznego tj. Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Milicji Obywatelskiej ds. Milicji Obywatelskiej działając na szkodę interesu prywatnego i publicznego, przekraczając swoje uprawnienia wydał decyzję nr 127/81 o internowaniu **M. S.** powołując się na art.42 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o ochronie bezpieczeństwa Państwa i porządku publicznego w czasie obowiązywania stanu wojennego, w sytuacji kiedy taki akt prawny nie został prawnie opublikowany, w konsekwencji czego bezprawnie pozbawił wolności pokrzywdzoną od **15 grudnia 1981 r. do 22 lutego 1982 r.**, a pozbawienie wolności stanowiło formę poważnej represji politycznej wobec osoby przynależnej do określonej grupy o innych poglądach społeczno-politycznych,

dopuszczając się w ten sposób zbrodni przeciwko ludzkości będącej jednocześnie zbrodnią komunistyczną,

tj. o czyn z art.231§1kk w zb. z art. 189§2kk w zw. z art.11§2kk w zw. z art. 3 i 2 ust. 1 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (DZ.U. z 2007 r. Nr 63 poz. 424)

Orzeka:

- I.** Oskarżonego J. K. uznaje za winnego dokonania zarzuczanych mu czynów i tak:
 - a) za czyn opisany w punkcie 1 części wstępnej wyroku na podstawie art. 189 § 2 kk w zw. z art.11 § 3 kk w zw. z art. 3 i 2 ust. 1 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (DZ.U. z 2007 r. Nr 63 poz. 424) wymierza mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,
 - b) za czyn opisany w punkcie 2 części wstępnej wyroku na podstawie art. 189 § 2 kk w zw. z art.11 § 3 kk w zw. z art. 3 i 2 ust. 1 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (DZ.U. z 2007 r. Nr 63 poz. 424) wymierza mu karę 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;
- II.** Na podstawie art.85 kk w zw. z art.86 § 1 kk orzeczone wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności łączy i wymierza mu karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;
- III.** Na podstawie art.69 § 1 i 2 kk , art.70 § 1 pkt. 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza tytułem próby na okres lat 5 (pięciu);
- IV.** Na podstawie art.71 § 1 kk wymierza oskarżonemu karę grzywny w wysokości 100 (stu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych każda z nich;
- V.** Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w 1/3 (jednej trzeciej) części w tym zryczałtowane wydatki postępowania w kwocie 181,49 złotych i ustala opłatę na kwotę 500 zł.

UZASADNIENIE

Oskarżony J. K. dnia 15 grudnia 1981 r. w G., pełniąc wówczas funkcję Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego Milicji Obywatelskiej ds. Milicji Obywatelskiej, powołując się na treść art. 42 Dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o ochronie bezpieczeństwa Państwa i porządku publicznego w czasie obowiązywania stanu wojennego, w sytuacji, kiedy taki akt prawny nie został prawnie opublikowany, a co za tym idzie nie wszedł w życie, a zatem nie istniał w obrocie prawnym, wydał decyzje:

- nr 0126/81 o internowaniu pokrzywdzonej A. M., w konsekwencji czego bezprawnie pozbawił ją wolności od dnia 15 grudnia 1981 r. do dnia 29 kwietnia 1982 r., oraz
- nr 0127/81 o internowaniu pokrzywdzonego M. S., w konsekwencji czego bezprawnie pozbawił go wolności od dnia 15 grudnia 1981 r. do dnia 22 lutego 1982 r.

W efekcie tych decyzji oskarżony bezprawnie pozbawił wolności w/w pokrzywdzonych, a pozbawienie ich wolności stanowiło formę poważnej represji politycznej wobec osób przynależnych do określonej grupy o innych poglądach społeczno-politycznych, dopuszczając się w ten sposób zbrodni przeciwko ludzkości będącej jednocześnie zbrodnią komunistyczną.

Bezspornym jest, iż oryginały aktów prawnych statuujących stan wojenny wraz z ich kopiami z pismem przewodnim gen. W. J. wpłynęły do Biura Prawnego Urzędu Rady Ministrów dopiero dnia 16 grudnia 1981 r. w godzinach popołudniowych. W piśmie przewodnim było zaznaczone, że Dziennik Ustaw ma nosić datę 14 grudnia 1981 r. Dokumenty te Dyrektor Biura wręczył A. K. starszemu radcy prawnemu w Biurze Prawnym w celu wykonania druku Dziennika Ustaw. W przesłanych aktach prawnych nie dokonywano żadnych poprawek merytorycznych, a jedynie przez całą noc z 16 na 17 grudnia 1981 r. dokonywano poprawek zecerskich. Pierwsze egzemplarze zostały wydrukowane 17 grudnia 1981 r., a drukowanie całego nakładu zakończono 18 grudnia 1981 r. Już dnia 17 grudnia 1981 r. po zejściu z druku pierwszych egzemplarzy Dziennika Ustaw był on w trybie pilnym rozwożony po poszczególnych województwach.

Dowód:

- 1/. częściowo wyjaśnienia oskarżonego J. K.; k.6730-6731 i 2165-2169;
- 2/. protokół oględzin dokumentów archiwalnych; k.2912-3199;
- 3/. protokół oględzin akt osobowych oskarżonego J. K.; k.5338-5463;
- 4/. protokół oględzin dokumentów archiwalnych; k.5072-5225 w tym Dekret o stanie wojennym; k.5195-5223;
- 5/. protokół oględzin dokumentów archiwalnych; k.44-201 w tym Dziennik Ustaw Nr 29; k.76-99;
- 6/. protokół oględzin akt osób internowanych; k.4019-4048 w tym dokumentów dot. A. M.;
- 7/. protokół oględzin akt osób internowanych; k.1357-1360 w tym dokumentów dot. I. S.; k.1703-1714;

Oskarżony J. K. ur. (...) posiada wykształcenie wyższe (...), jest żonaty, posiada dwoje dorosłych dzieci. Utrzymuje się z emerytury w kwocie ok. (...), żona oskarżonego ma emeryturę w wysokości ok. (...) Oskarżony nie był leczony psychiatrycznie, ani neurologicznie.

J. K. nie był do tej pory karany sądownie. Przyznał się on do podpisania decyzji opisanych w zarzutach zawartych w akcie oskarżenia, natomiast nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu przestępstw i złożył w sprawie obszerne wyjaśnienia.

Dowód:

- 1/. wyjaśnienia oskarżonego J. K.; k.6730-6731 i 2165-2169;
- 2/. karta karna; k.5600.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle ujawnionego podczas przewodu sądowego materiału dowodowego nie budzi wątpliwości, że oskarżony J. K. dopuścił się popełnienia zarzucanych mu w części dyspozytywnej wyroku czynów. Świadczą o tym zarówno jego własne wyjaśnienia, jak i przede wszystkim zgromadzone w sprawie dowody w postaci dokumentów.

Stąd też Sąd uznał wyjaśnienia oskarżonego J. K. (k.6730-6731 i 2165-2169) za wiarygodne w części, w jakiej opisuje on swe działania oraz swoją motywację i jako takim dał im wiarę. Są one, bowiem szczegółowe, racjonalne i logiczne. Znajdują one także potwierdzenie w zgromadzonych dokumentach. Dlatego też Sąd dał wiarę tej części wyjaśnień oskarżonego. Sąd odmówił zaś wiarygodności tej części jego wyjaśnień, w których oskarżony formalnie nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów oraz zobrazował okoliczności „usprawiedliwiającej”, w jego subiektywnej opinii ten sposób działania. Zdaniem Sądu argumentacja oskarżonego, tym bardziej mającego wyższe wykształcenie prawnicze nie może się racjonalnie ostać. Stąd też Sąd uznał tą część wyjaśnień oskarżonego jedynie za projekcję przyjętej linii obrony, mającą na celu zmniejszenie zakresu winy i odpowiedzialności oskarżonego, bądź też doprowadzenie do jego uniewinnienia lub zakończenia procesu umorzeniem postępowania z uwagi na upływ terminu karalności czynów zarzucanych oskarżonemu.

Dokumenty zgromadzone w sprawie w szczególności w postaci protokołów oględzin: dokumentów archiwalnych (k. 44-201, 2912-3199 i 5072-5225), akt osobowych oskarżonego J. K. (k.5338-5463) oraz akt osób internowanych (k.1357-1360, 1703-1714 i 4019-4048), a także karty karnej (k.5600) Sąd uznał w całości za wiarygodne nic, bowiem nie podważyło ich wartości dowodowej, legalności czy rzetelności. Strony nie zgłosiły do ich wiarygodności żadnych zastrzeżeń. Nadto w sprawie nie ujawniły się żadne okoliczności mogące podważyć ich wiarygodność.

Mając na uwadze specyficzny charakter sprawy dotyczącej zdarzeń historycznych oraz fakt nie kwestionowania przez oskarżonego samego aktu podpisania decyzji o internowaniu pokrzywdzonych Sąd doszedł do przekonania, iż kwestią zasadniczą niniejszej sprawy jawi się problem prawny dotyczący kwalifikacji prawnej czynów przypisanych oskarżonemu w połączeniu z zagadnieniem ewentualnego przedawnienia ich karalności nie zaś zagadnienia dotyczące samych faktów (tych, bowiem nikt nie kwestionuje). Rzutowało to bezpośrednio na sposób prowadzenia postępowania oraz rodzaj i ilość przeprowadzonych przez Sąd dowodów.

Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować zasadność stawianych oskarżonemu zarzutów i uznał, iż J. K. swoim zachowaniem wypełnił ustawowe znamiona występku z art. 231 § 1 kk (tj. nadużycia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego) w zw. z art. 189 § 2 kk (tj. bezprawnego pozbawienia wolności trwającego dłużej niż 7 dni) w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 3 i 2 ust. 1 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424 z późn. zm.). Oskarżony, jak wynika z jego wyjaśnień, działał umyślnie w zamiarze bezpośrednim, tj. podpisując decyzje o internowaniu konkretnych osób, chciał pozbawienia ich wolności. Swym zachowaniem godził w takie dobra chronione prawem, jakimi są prawidłowa działalność instytucji państwowych oraz wolność człowieka.

Występek nadużycia władzy przez funkcjonariusza publicznego opisany w art. 231 § 1 kk polega na „(...) *podjęciu działania wprawdzie w ramach kompetencji, lecz niezgodnie z prawnymi warunkami podjętej przez funkcjonariusza publicznego czynności*”. (zob. wyrok SA w Rzeszowie z 5 września 2002 r., II AKa 74/02, OSA 2003, z. 9, poz. 93). Nie ulega bowiem, zdaniem Sądu, wątpliwości, iż oskarżony będąc wysokiej rangi funkcjonariuszem publicznym (pełniąc wówczas funkcję Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego Milicji Obywatelskiej ds. Milicji Obywatelskiej w G.) oraz mając wyższe wykształcenie (...), połączone z długoletnią praktyką zawodową w organach administracji specjalnej jaką jest Policja, a wówczas była Milicja, musiał zdawać sobie sprawę z faktu, iż każdy akt prawny na podstawie którego wydawane są decyzje musi istnieć w obrocie prawnym, tj. winien przejść ustawowy proces legislacyjny oraz musi być prawidłowo opublikowany. Tym bardziej, gdy dotyczy on tak delikatnych kwestii jak pozbawienie wolności całej grupy osób jedynie z przyczyny ich przynależności do określonej grupy o innych poglądach społeczno-politycznych. W tej sytuacji działanie podjęte przez oskarżonego pod presją rozkazów i napięcia związanego w wprowadzeniu stanu wojennego nie znajdują, w ocenie Sądu, usprawiedliwienia.

Z kolei występki bezprawnego pozbawienia wolności trwającego dłużej niż 7 dni opisany w art. 189 § 2 kk „(...) **ma charakter materialny**. Do jego dokonania konieczne jest **wystąpienie skutku w postaci pozbawienia wolności**, chociażby to pozbawienie wolności nastąpiło na krótki czas” (zob. wyrok SA w Lublinie z 15 grudnia 1994 r., II AKr 202/94, Prok. i Pr. 1995, nr 5, poz. 21, dodatek). *Pozbawienie wolności musi być spostrzeżone przez pokrzywdzonego i odebrane przez niego jako naruszenie jego dobra osobistego. Stosować się tu będzie miarę zobiektywizowaną, tzn. rozstrzygające będzie odczucie zrównoważonego, społecznie wyrobionego obywatela. W celu ustalenia, czy doszło do pozbawienia wolności, należy uwzględnić "konkretną sytuację i kryteria, takie jak rodzaj, czas trwania, skutki i sposób zastosowania kwestionowanego środka"* (zob. orzeczenie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 6 listopada 1980 r., Guzzardi przeciwko Włochom, powołane za: M.A. Nowicki, *Europejska Konwencja Praw Człowieka*, Warszawa 1998, s. 44).

W przypadku typu czynu zabronionego określonego w art. 189 § 1 zachodzi wyjątkowa sytuacja, gdyż zdecydowana większość czynów realizujących znamiona zawarte w opisie tego czynu zabronionego popełniona jest w warunkach kontratytu szczególnych uprawnień i obowiązków. Słusznie jednak ustawodawca nie wprowadził do zespołu znamion charakteryzujących typ czynu zabronionego określenia wskazującego na bezprawność pozbawienia wolności (tak samo w art. 165 § 1 k.k. z 1969 r.). **Oznacza to, że każde pozbawienie wolności człowieka, jako naruszające dobro o zasadniczej wartości, jest czynem karnoprawnie relevantnym i wymagającym usprawiedliwienia w celu uznania bezprawności.** (Kodeks karny. Część szczególna pod red. prof. A. Zolla, t.II, Zakamycze 2006).

W ocenie Sądu w działaniach oskarżonego nie sposób znaleźć racjonalnego ich usprawiedliwienia zarówno na gruncie prawnym, jak i faktycznym całości zaistniałych wówczas zdarzeń o charakterze historycznym.

Ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424 z późn. zm.) w art. 3 definiuje pojęcie **zbrodni przeciwko ludzkości** uznając, iż: *Zbrodniami przeciwko ludzkości są w szczególności zbrodnie ludobójstwa w rozumieniu Konwencji w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa, przyjętej w dniu 9 grudnia 1948 r. (Dz. U. z 1952 r. Nr 2, poz. 9 i 10 i Nr 31, poz. 213 oraz z 1998 r. Nr 33, poz. 177), a także inne poważne prześladowania z powodu przynależności osób prześladowanych do określonej grupy narodowościowej, politycznej, społecznej, rasowej lub religijnej, jeżeli były dokonywane przez funkcjonariuszy publicznych albo przez nich inspirowane lub tolerowane.*

Wskazane pojęcie doprecyzował w postanowieniu z dnia 13.09.2011 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie w sprawie o sygn. akt II AKz 393/11 uznając, iż: *Pojęcie "zbrodni przeciwko ludzkości" obejmuje swym zakresem nie tylko zachowania obliczone na unicestwienie określonej grupy narodowej, etnicznej, religijnej, itp. równoważne czynom uznawanym za zbrodnie ludobójstwa, lecz, pod pewnymi warunkami, także działania mające nie tak drastyczny wydzźwięk i przebieg, jak na przykład prześladowanie jakiegokolwiek możliwej do zidentyfikowania zbiorowości, w tym także z powodów politycznych.*

Dlatego też, zdaniem Sądu, w działaniach oskarżonego można dopatrzeć się jej elementów.

Z kolei art. 2 ust. 1 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424 z późn. zm.) definiuje pojęcie **zbrodni komunistycznej**, uznając, że: *Zbrodniami komunistycznymi, w rozumieniu ustawy, są czyny popełnione przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego w okresie od dnia 17 września 1939 r. do dnia 31 lipca 1990 r., polegające na stosowaniu represji lub innych form naruszania praw człowieka wobec jednostek lub grup ludności bądź w związku z ich stosowaniem, stanowiące przestępstwa według polskiej ustawy karnej obowiązującej w czasie ich popełnienia. Zbrodniami komunistycznymi są również czyny popełnione przez tych funkcjonariuszy w okresie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, zawierające znamiona czynów zabronionych określonych w art. 187, 193 lub 194 rozporządzenia Prezydenta*

Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. - Kodeks karny albo art. 265 § 1, art. 266 § 1, 2 lub 4 lub art. 267 ustawy z dnia 19 kwietnia 1969 r. - Kodeks karny, dokonane przeciwko dokumentom w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 218, poz. 1592 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162) na szkodę osób, których te dokumenty dotyczą.

Zaś art. 2 ust. 2 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424 z późn. zm.) określa, że: *Funkcjonariuszem państwa komunistycznego, w rozumieniu ustawy, jest funkcjonariusz publiczny, a także osoba, która podlegała ochronie równej ochronie funkcjonariusza publicznego, w szczególności funkcjonariusz państwowy oraz osoba pełniąca funkcję kierowniczą w organie statutowym partii komunistycznych.*

Analizując powyższe zapisy nie ulega, zdaniem Sądu, wątpliwości, że oskarżony J. K. swą funkcją oraz działaniami podpada pod w/w definicje cyt. Ustawy.

Zwrócić, bowiem uwagę należy, że w myśl wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 06.10.2011 r. w sprawie o sygn. akt II AKa 373/11 (KZS 2012/1/100): *Pojęcie "zbrodni komunistycznej" nie jest tożsame z kodeksowym określeniem zbrodni, a zakres znaczeniowy tego pojęcia jest bardzo szeroki. Z mocy art. 2 ust. 1 obejmuje bowiem wszystkie czyny popełnione przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego w okresie od dnia 17 września 1939 roku do dnia 31 lipca 1990 roku, jeżeli tylko polegały na zastosowaniu represji lub innych form naruszania praw człowieka wobec jednostek lub grup ludności bądź w związku z ich stosowaniem i stanowiły przestępstwo według polskiej ustawy karnej obowiązującej w czasie ich popełnienia. Choć trudno byłoby sobie wyobrazić, aby istniały jakieś chronione przepisami prawa karnego dobra prawne jednostki, które nie wyrażałyby przysługujących jej praw człowieka, to takie zdefiniowanie zbrodni komunistycznej nie oznacza jednak, że zbrodniami komunistycznymi muszą być wszystkie przestępstwa popełnione na szkodę innej osoby przez funkcjonariuszy publicznych, zaliczonych w art. 2 ust. 2 cytowanej ustawy do kręgu funkcjonariuszy państwa komunistycznego. Istotą strony podmiotowej zbrodni komunistycznej jest to, że sprawca utożsamia się z ustrojem, w ramach którego wykonuje czynności polegające na stosowaniu represji albo naruszaniu praw jednostek lub całych grup społecznych. Nie uznaje tych czynności za zabronione, przeciwnie, za prawnie usprawiedliwione, utrwalając w ten sposób system totalitarny (vide: Genowefa Rejman, Zbrodnie komunistyczne w koncepcji polskiego prawa karnego, Wojskowy Przegląd Prawniczy 2006/1/3).*

Dla bytu przedmiotowej sprawy kluczowe znaczenie ma kwestia przedawnienia, bowiem czyny zarzucane oskarżonemu mają już charakter historyczny. Stąd też wyżej opisana konieczność szczegółowego zdefiniowania ich charakteru.

Przyjęta przez rzecznika oskarżenia oraz zaakceptowana przez Sąd w powyższym wywodzie, teza zarzutów aktu oskarżenia, że: *pozbawienie wolności stanowiło formę poważnej represji politycznej wobec osoby przynależnej do określonej grupy o innych poglądach społeczno-politycznych, dopuszczając się w ten sposób zbrodni przeciwko ludzkości będącej jednocześnie zbrodnią komunistyczną (...)* prowadzi do wniosku, iż czyny przypisane oskarżonemu nie uległy przedawnieniu.

Wskazuje na to literalne brzmienie art. 4 ust. 1 i 1a Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424 z późn. zm.), które stanowią, iż:

1. Zbrodnie, o których mowa w art. 1 pkt 1 lit. a, stanowiące według prawa międzynarodowego zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości lub zbrodnie wojenne, nie ulegają przedawnieniu.

1a. Bieg terminu przedawnienia zbrodni komunistycznych, w rozumieniu art. 2, niebędących zbrodniami wojennymi lub zbrodniami przeciwko ludzkości, rozpoczyna się od dnia 1 sierpnia 1990 r. Karalność tych zbrodni ustaje po 40 latach, gdy czyn stanowi zbrodnię

zabójstwa, oraz po 30 latach, gdy czyn stanowi inną zbrodnię komunistyczną. Przepisu art. 4 § 1 Kodeksu karnego nie stosuje się.

Dla jasności wywodu zacytować należy też powołany wyżej *art. 1 pkt 1 lit. a* Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424 z późn. zm.) w następującym brzmieniu:

Art. 1. Ustawa reguluje:

- 1) ewidencjonowanie, gromadzenie, przechowywanie, opracowywanie, zabezpieczenie, udostępnianie i publikowanie dokumentów organów bezpieczeństwa państwa, wytworzonych oraz gromadzonych od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r., a także organów bezpieczeństwa Trzeciej Rzeszy Niemieckiej i Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, dotyczących:*
 - a) popełnionych na osobach narodowości polskiej lub obywatelach polskich innych narodowości w okresie od dnia 1 września 1939 r. do dnia 31 lipca 1990 r.:*
 - zbrodni nazistowskich,*
 - zbrodni komunistycznych,*
 - innych przestępstw stanowiących zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości lub zbrodnie wojenne,*

W przedmiocie kary Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z dyrektywą art. 53 § 1-3 kk Sąd wymierzył oskarżonemu J. K. karę według swego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc by jej dolegliwość nie przekroczyła stopnia winy oskarżonego, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć wobec oskarżonego, jak również potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Sąd uznał oskarżonego J. K. za winnego dokonania zarzucanych mu czynów i tak:

- c) za czyn opisany w punkcie 1 części wstępnej wyroku na podstawie art. 189 § 2 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 3 i 2 ust. 1 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424 z późn. zm.) wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,*
- d) za czyn opisany w punkcie 2 części wstępnej wyroku na podstawie art. 189 § 2 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 3 i 2 ust. 1 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424 z późn. zm.) wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności.*

Różnicując rozmiar kar za poszczególne czyny oskarżonego Sąd oprócz stopnia ich społecznej szkodliwości miał również na względzie ich fizyczną dolegliwość dla poszczególnych pokrzywdzonych wyrażającą się w różnej długości okresu internowania.

Sąd na podstawie art. 85 kk w zw. z art. 86 § 1 kk orzeczone wobec oskarżonego J. K. kary pozbawienia wolności połączył i na zasadzie częściowej absorpcji wymierzył mu karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności. W ocenie Sądu wymiar kary łącznej oddaje w pełni stopień społecznej szkodliwości czynów oskarżonego oraz odwołuje się do zasady humanitaryzmu, mając na względzie podeszły wiek oraz adekwatny do niego stan zdrowia oskarżonego.

Na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego łącznej kary pozbawienia wolności Sąd warunkowo zawiesił tytułem próby na okres lat 5 (pięciu). Sąd uznał, że oskarżony, jako osoba dotychczas niekarna i w podeszłym wieku daje dostateczną gwarancję przestrzegania obowiązującego porządku prawnego w przyszłości. Aby jednak dać czytelny sygnał społeczeństwu, że naruszenie prawa nie pozostaje bezkarne określił czas próby na maksymalny ustawowy okres, by dać również moralną satysfakcję pokrzywdzonym.

Zdaniem Sądu kara łączna 2 lat pozbawienia wolności z dobrodziejstwem jej warunkowego zawieszenia na maksymalny możliwy okres próby lat 5 jest adekwatna do stopnia szkodliwości społecznej czynów oskarżonego. Sąd wziął tutaj pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, jakim jest wolność i pośrednio praworządność. O stopniu społecznej szkodliwości tego typu przestępstw świadczy umiejscowienie ich w systematyce części szczególnej kodeksu karnego, jak również surowość sankcji za ich popełnienie. Przy wymiarze kary istotne były sposób i okoliczności popełnienia czynu przez oskarżonego oraz upływ czasu, jaki minął od ich popełnienia.

By jednak oskarżony odczuł realnie negatywne konsekwencje ukarania Sąd na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 100 (stu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych każda z nich. Zdaniem Sądu kara grzywny w tej wysokości będzie dla oskarżonego dostateczną, realną dolegliwością. Tym bardziej, iż jej wymiar mieści się w granicach możliwości finansowych oskarżonego.

Wymierzając karę, traktowaną całościowo – jako sumę kary pozbawienia wolności z dobrodziejstwem warunkowego zawieszenia jej wykonania oraz realnie dolegliwej kary grzywny, Sąd uwzględnił ponadto dyrektywę tzw. prewencji indywidualnej, czyli postulat takiego ukształtowania kary, aby zapobiegła ona powrotowi sprawcy na drogę przestępstwa, spełniając przy tym cel wychowawczy. Dlatego też wymierzono dojrzałemu oskarżonemu taką karę, aby przynajmniej zmienić jego ocenę przeszłości, spowodować zmianę postępowania w przyszłości i skłonić do przestrzegania prawa zarówno obecnie, jak i w przyszłości.

Oskarżony nie wszedł dotychczas w konflikt z prawem, dlatego Sąd uznał, że w jego przypadku to nie drastyczne represje karne oraz ingerencja Sądu w postaci orzeczenia bezwzględnej kary pozbawienia wolności mogą powstrzymać go przed ponownym popełnieniem przestępstwa, ale edukacja i szeroko pojęta profilaktyka. Sąd uznał, iż kara pozbawienia wolności z dobrodziejstwem warunkowego zawieszenia jej wykonania na stosowny okres próby pomoże oskarżonemu zrozumieć naganność jego postępowania. Właściwości i warunki osobiste oskarżonego, uzasadniają przypuszczenie, iż kara ta spełni swe cele prewencyjne, jak również dyrektywę prewencji generalnej polegającej na kształtowaniu świadomości w społeczeństwie, że przestępstwo nie popłaca i nie pozostaje bez kary.

Mając na uwadze treść rozstrzygnięcia, w przedmiocie kosztów sądowych orzeczono na podstawie art. 626 § 1 kpk w zw. z art. 627 kpk zasadzając od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe 1/3 części (jako, że akt oskarżenia obejmował pierwotnie trzech oskarżonych) w tym zryczałtowane wydatki postępowania w kwocie 181,49 zł oraz na podstawie art. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 3 ust. 2 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.), wymierzając mu opłatę w kwocie 500 zł. Sąd zważył przy tym na sytuację życiową i majątkową oskarżonego oraz jego możliwości płatnicze i zarobkowe, które pozwalają w pełni mu, zdaniem Sądu, na poniesienie wskazanych obciążeń finansowych.